

**Nærøyfjorden
verneområdestyre**

Postadresse

Nærøyfjorden verneområdestyre
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse

Fjordsenteret
5745 Aurland

Kontakt

Sentralbord: +47 57 64 30 00
Direkte: +47 5764 3134

fmv/post@fylkesmannen.no

www.nasjonalparkstyre.no/naroyfjorden

AURLAND FJELLSTYRE
Fjordsenteret
5745 AURLAND

Sakshandsamar Jorunn Vallestad

Vår ref. 2021/1698-0 432.2

Dykkar ref.

Dato 12.02.2021

Dispensasjon - Nordheimsdalen naturreservat - ny hengebru - Aurland fjellstyre

Sender vedlagt saksprotokoll med saksframlegg frå Nærøyfjorden verneområdestyre.

Informasjon om klagerett

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova §§ 28 - 29. Klagen skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast via verneområdestyret v/sekretariatet, som kan gje nærare opplysningar om klagerett og rett til å sjå saksdokument.

Med helsing

Trygve Skjerdal
Nærøyfjorden verneområdestyre

Jorunn Vallestad
verneområdeforvaltar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Aurland kommune
Vestland fylkeskommune
Statsforvaltaren i Vestland
SNO Aurland

Arkivsaksnr: 2021/1698-0
Sakshandsamar: Jorunn Vallestad
Dato: 26.01.2021

Utval	Utvalssak	Møtedato
Nærøyfjorden verneområdestyre	6/21	08.02.2021

Nordheimsdalen naturreservat - ny hengebru - Aurland fjellstyre

Innstilling frå forvaltar

Aurland fjellstyre får løyve til å sette opp ei hengebru over elva ved hytta ved Sagi. Løyve er gjeve med heimel i verneforskrifta for Nordheimsdalen naturreservat og naturmangfaldlova § 48 fyrste ledd og fyrste alternativ.

Løyve gjeld med fylgjande vilkår:

- Brua skal plasserast som vist på bilde 2.
- Brua skal konstruerast av wirer med strekkfiskar til å legge farved på.
- Brua skal sklisikrast med eit sklisikkert materiale oppå farveden (t.d. netting) og ein ca 10 cm høg sklikant langs sidene. Det skal vere to wirer å halde seg i når ein går.
- Brua skal byggast opp med ein bom på nordsida av elva for å komme mest mogleg i vater, og det skal byggast enkle trappetrinn i tre på kvar side for å lette tilkomsten til brua.
- Aurland fjellstyre har ansvar for vedlikehald av brua, og å jamleg sjekke at den er trygg å ferdast på.
- Den gamle brua skal fjernast.
- Det skal sendast rapport med bilde til sekretariatet for verneområdestyret når arbeidet er utført.
- Ved eventuelle endringar i planane, skal dette avklarast med verneområdeforvaltar før tiltaket vert igangsett.

Vi gjer merksam på at løyvet berre gjeld etter verneforskrifta. Søkjar må ta kontakt med kommunen for naudsynt løyve etter plan- og bygningslova.

Tiltakshavar har plikt til å vise varsemd og til straks å melde frå til Vestland fylkeskommune ved kulturavdelinga dersom det under arbeid vert støytt på automatisk freda kulturminne jf.

lov om kulturminne § 8, 2. ledd. Verneområdestyret anbefalar å ta kontakt med fylkeskommunen i forkant av bygginga for å avklare plasseringa av brua i forhold til gamle kulturminne.

Saksprotokoll i Nærøyfjorden verneområdestyre - 08.02.2021

Handsaming i møte

Vedtak i samsvar med innstilling frå forvaltar.

Vedtak

Aurland fjellstyre får løyve til å sette opp ei hengebru over elva ved hytta ved Sagi. Løyve er gjeve med heimel i verneforskrifta for Nordheimsdalen naturreservat og naturmangfaldlova § 48 fyrste ledd og fyrste alternativ.

Løyve gjeld med fylgjande vilkår:

- Brua skal plasserast som vist på bilde 2.
- Brua skal konstruerast av wirer med strekkfiskar til å legge farved på.
- Brua skal sklisikrast med eit sklisikkert materiale oppå farveden (t.d. netting) og ein ca 10 cm høg sklikant langs sidene. Det skal vere to wirer å halde seg i når ein går.
- Brua skal byggast opp med ein bom på nordsida av elva for å komme mest mogleg i vater, og det skal byggast enkle trappetrinn i tre på kvar side for å lette tilkomsten til brua.
- Aurland fjellstyre har ansvar for vedlikehald av brua, og å jamleg sjekke at den er trygg å ferdast på.
- Den gamle brua skal fjernast.
- Det skal sendast rapport med bilde til sekretariatet for verneområdestyret når arbeidet er utført.
- Ved eventuelle endringar i planane, skal dette avklarast med verneområdeforvaltar før tiltaket vert igangsett.

Vi gjer merksam på at løyvet berre gjeld etter verneforskrifta. Søkjar må ta kontakt med kommunen for naudsynt løyve etter plan- og bygningslova.

Tiltakshavar har plikt til å vise varsemd og til straks å melde frå til Vestland fylkeskommune ved kulturavdelinga dersom det under arbeid vert støytt på automatisk freda kulturminne jf. lov om kulturminne § 8, 2. ledd. Verneområdestyret anbefalar å ta kontakt med fylkeskommunen i forkant av bygginga for å avklare plasseringa av brua i forhold til gamle kulturminne.

Saksopplysningar

Dokument som bakgrunn for saka:

- Søknad om flytting og endring av brukonstruksjon ved Sagi, Nordheimsdalen naturreservat, Aurland kommune, datert 22.01.2021.
-

Søknaden vert vurdert etter:

- Forskrift om freding av Nordheimsdalen naturreservat av 17. desember 1999
- Forvaltningsplan for Vestnorsk fjordlandskap, delområde Nærøyfjorden, rapport nr. 1 - 2008

Nordheimsdalen er eit naturreservat som er verna på grunn av den gamle furuskogen med urskogspreg. Området har eit rikt biologisk mangfald, og er eit viktig leveområde for hjort og elg. Det er kulturminne frå tømmerdrift i Nordheimsdalen, og Aurland fjellstyre drifter to hytter. Nordheimsdalen naturreservat er ein statsallmenning eigd av Statskog SF. Aurland allmenningsstyre forvaltar skogen i området, og Aurland Fjellstyre forvaltar jakt- og beiterettane.

Frå gammalt av var det bru over elva nede ved fjorden, som vart nytta i samband med tømmerhogst i Nordheimsdalen. Tømmerhoggarane sov i tømmerkoia på nordsida av elva, medan stien opp dalen går på sørsida av elva. På denne sida er det bygt kai. Denne brua vart bygd opp igjen i 2014, men vart øydelagt av flaum våren 2020.

Bilde 1. Dagens bru etter flaumen.

Fleire store steinar har flytta på seg, og det vil vere vanskeleg å bygge opp igjen brua på same plass. Sidan det er mykje stein i rørsle i elvefaret, og flaumane sannsynlegvis berre blir større i åra framover, søker Aurland fjellstyre om å få sette opp ei hengebru ca 20-30 meter lenger nede mot fjorden. Der er det fast fjell å forankra i på begge sider, og brua kjem høgt nok til å unngå flaumproblem. Brua vil bli omtrent dobbel så lang som

eksisterande bru, ca 17 meter bruspenn. Sjølve konstruksjonen av hengebrua vil bli med 3 wirar med strekkfiskar til å leggja farveden på. Det vil leggst sklissikkert materiale oppå farveden, festast ein høg sklikant på sidene og vera to wirar til å støtta seg på når ein går.

Bilde 2. Planlagt plassering av ny bru

På sørsida vil brufeste komme 3-4 meter ovanfor dei gamle murane etter saga, på nordsida vil det vere nesten på same nivået som hytta ved Sagi. På nordsida av brua vil det vera trong for å byggja opp brua med ein bom for å få brua mest mogleg i vater . Så må det lagast nokre enkle trappetrinn i tre på begge sider for å koma til når ein skal kryssa brua.

Lovgrunnlaget

Føremålet med freding av Nordheimsdalen naturreservat, punkt III:

Formålet med fredinga er å sikre eit skogområde med alt naturleg plante- og dyreliv. Av spesielle kvalitetar kan nemnast at området utgjer eit intakt nedbørsfelt med ein skoggradient frå fjøre til fjell, og som har eit uvanleg stort mangfald av ulike furuskogstypar som høyrer heime i dei indre fjordstroka, til dels med eit urskogpreg som truleg er det sterkaste ein finn på Vestlandet.

Verneforskrifta kap. VI punkt 2 og 6 gjev opning for at forvaltninga kan gje løyve til:
*2. Merking, rydding og vedlikehald av eksisterande stiar, løyper og gamle ferdselsvegar.
6. Istandsetting og vedlikehald av eksisterande tømmerheis, veganlegg, kai og andre kulturminne i samråd med fylkeskulturetaten og forvaltningsstyresmakta.*

Sidan dette er bygging av ei heilt ny bru av ein type som ikkje har vore i området før, plassert 20-30 meter frå der den gamle brua ligg, vurderer forvaltar at saka må handsamast etter naturmangfaldlova § 48.

Forvaltninga kan i særskilte høve vurderer om det er heimel til tiltak etter naturmangfaldlova § 48 fyrste ledd og fyrste alternativ som seier at «*Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak frå et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig*».

Etter naturmangfaldlova (nml.) § 7 skal prinsippa i §§ 8-12 leggjast til grunn ved utøving av offentleg mynde, og det skal koma fram av vedtaket korleis prinsippa er vurdert og vektlagt i saka.

Vurdering

Det er naudsynt med bru over elva for å komme seg mellom hytta på den eine sida av elva og kaia og stien oppover dalen på andre sidan av elva. Hytta ved Sagi er ei enkel tømmerkoie ved fjorden. Hytta blir i dag nytta av fjellstyret, jegerar og padlarar på fjorden. Det er tidlegare gjeve løyve til restaurering av tømmerkoia og å sette opp utedo. Det er vanskeleg å gå i land på den sida av elva som tømmerkoia ligg. Kaia er den enklaste og beste plassen å gå i land for folk som kjem med båt og kajakk. Dersom folk kjem gåande ned dalen er dei avhengig av bru eller båt for å komme seg til hytta. Oppsett av ny bru er derfor eit viktig tiltak for å gjera tømmerkoia tilgjengeleg for folk som ferdast i området.

Ny bru vil erstatte gamal bru, og vil ikkje føre til større ferdsel eller belastning på naturmangfaldet, jf. nml. § 10. Sjølv vasstrengen vil ikkje bli påverka av brua, som vil festast i fjell på kvar side av elva. Det er ikkje registrert trua artar eller naturtypar i området der den nye brua er tenkt bygd. (Naturbase 26.01.2021). Kunnskapsgrunnlaget jf. nml § 8 er vurdert som godt for å vurdere saka, og føre-var-prinsippet jf. nml. § 9 er difor ikkje vektlagt i saka. Tiltaket vil lite truleg føre til skade på naturverdiane, og nml. § 11 er difor vurdert som lite aktuell for denne saka.

Ny plassering av brua er hensiktsmessig med tanke på auka flaumfare i elva. Det ville også vore vanskeleg å bygd ny bru der den gamle ligg på grunn av mykje lause steinar. Det bør avklarast med kulturminnemyndigheitene at ny plassering ikkje kjem i konflikt med dei gamle murane etter saga på sørsida av elva.

Uansett plassering ville ei ny bru fått eit mykje større bruspenn, og det ville vore vanskeleg å bruke same enkle konstruksjon som dagens bru. Ei hengebru er ein lett og høvesvis enkel konstruksjon. Utforminga vil bli spinklare enn om ein hadde bygd ei fast bru. Sjølv om hengebrua er plassert lenger ned mot fjorden, vil den sannsynlegvis ikkje bli noko særleg meir synleg og dominerande i landskapet enn dagens brutype. Totalt sett vurderer forvaltar at brutype og plassering er den beste, jf. nml § 12.

Bygging av ny bru strir ikkje mot formålet med vernet, og er ikkje vurdert å påverke verneverdiane negativt. Med heimel i verneforskrifta og naturmangfaldlova § 48 fyrste ledd og fyrste avsnitt, tilrår forvaltar at det kan gjevast løyve til bygging av ny bru over elva ved Sagi i Nordheimsdalen naturreservat.